

ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В. о. директора ЖАТФК

(посада керівника підприємства)

Микола ТИМОШЕНКО

(ім'я, прізвище)

(підпись)

Наказ від _____

№ _____

М.П.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 77

при виконанні робіт з пестицидами та арохімікатами (отрутохімікатами) при обприскуванні рослин

1. Загальні положення

1.1. В інструкції викладені вимоги безпеки під час виконання робіт із пестицидами та арохімікатами при приготуванні розчинів, при ручному обприскуванні рослин, при приготуванні й застосуванні отруєних принад, при протруюванні й зберіганні протруєного насіння.

1.2. До роботи з пестицидами й арохімікатами допускаються особи, що пройшли медичний огляд, спеціальну підготовку та мають відповідні посвідчення, дозвіл та наряд на виконання робіт із пестицидами.

До роботи з пестицидами й арохімікатами не допускаються вагітні жінки, жінки-годувальниці, особи пенсійного віку, молодше 18 років та ті, що мають медичні протипоказання.

1.3. Під час виконання робіт працівники, що працюють із пестицидами й арохімікатами, повинні мати при собі посвідчення на право роботи з пестицидами і арохімікатами, медичну книжку й наряд на виконання робіт і пред'являти їх на вимогу представників державного нагляду та відомчого контролю.

1.4. Усі роботи з пестицидами слід проводити при температурі не вище 24°C при мінімальних висхідних повітряних потоках. При пасмурній погоді дозволяється проводити роботи з пестицидами при температурі не нижче +10°C. Тривалість роботи з пестицидами першого й другого класів небезпеки не повинна перевищувати 4 години із обов'язковим доопрацюванням 2 годин на операціях, не пов'язаних з застосуванням пестицидів).

1.5. Виконуйте тільки ту роботу, яка Вам доручена відповідним нарядом (крім екстремальних та аварійних ситуацій), не допускайте на робоче місце сторонніх осіб і не передоручайте свою роботу іншим особам.

1.6. Погоджуйте з безпосереднім керівником робіт чітке визначення меж Вашої робочої зони*.

1.7. До роботи приступайте у спецодязі, упевнившись, що він не має пошкоджень, елементів, що звисають, не прилягають, а також у необхідних засобах індивідуального захисту, що відповідають виду виконуваних робіт.

1.8. Перевірте наявність засобів індивідуального захисту (ЗІЗ).

До ЗІЗ повинні входити: спецодяг, спецвзуття, рукавиці, рукавички гумові, захисні

окуляри, респіратори або протигази.

1.9. При роботі з малолеткими речовинами необхідно користуватись респіраторами при обприскуванні - типу Ф-62Ш, "Астра - 2", "Кама".

1.10. При роботі з леткими сполуками необхідно користуватися універсальними або протигазовими респіраторами типу РУ-60М або РПГ-67 Із протигазовими патронами або протигазами, що фільтрують. Для захисту від ртутьорганічних препаратів використовуються патрони марки "РГ" від хлор- і фосфорорганічних пестицидів - марки А і В, кислих парів і газів - марки В, аміаку й сірководню - марки КД.

1.11. При роботі з розчинами пестицидів для захисту рук використовуйте гумові рукавички з трикотажною основою, для захисту ніг гумові чоботи з підвищеною стійкістю до дії пестицидів і дезінфекційних засобів. Для захисту очей від попадання пестицидів використовуйте герметичні окуляри типу "Г" або захисні окуляри герметичні - ПО-2.

1.12. Під час контактування з розчинами пестицидів і агрехімікатів застосовуйте спецодяг, що виготовлений із спеціальних тканин з просоченням, а також додаткові засоби індивідуального захисту шкірних покровів - фартухи, нарукавники з піл'кових матеріалів.

1.13. Під час фумігації приміщення і ручному обприскуванні ранцевими обприскувачами рослин використовуйте ізолюючі ЗІЗ шкіряних покровів або спеціальний одяг з піл'кових матеріалів.

1.14. Не приступайте до роботи в голодному стані, у стані алкогольного, наркотичного або медикаментозного сп'яніння, у хворобливому або стомленому стані.

1.15 Протягом зміни слідкуйте за самопочуттям. При настанні стомленості, сонливості, раптової болі, не примушуйте себе продовжувати роботу, а залишіть роботу, використайте медичні препарати з аптечки або зверніться по допомогу до присутніх осіб.

1.16. Ознайомтесь з місцем для відпочинку й вживання їжі. Перевірте наявність у місці відпочинку бачка з питною водою, рукомийника і медичної аптечки. Місце відпочинку повинне знаходитись не більше 200 м від робочої зони.

1.17. Огляньте засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) і переконайтесь, що вони не мають пошкоджень і відповідають вимогам захисту при роботі з застосовуваними пестицидами, агрехімікатами і консервантами, а також в тому, що строк придатності патронів респіраторів і коробок протигазів не минув.

1.18. Під час роботи з пестицидами дотримуйтесь вимог особистої гігієни.

1.19. На ділянках, оброблених пестицидами, проводьте роботи після закінчення терміну, що гарантує безпеку робітників у відповідності нормативних документів.

1.20. Під час роботи з пестицидами не вживайте їжу, не пийте, не куріть. Перед вживанням їжі, питтям та курінням покиньте зону дії пестицидів, вимийте руки та обличчя водою з милом, прополоскіть рот водою.

* У даному випадку робочою зоною може бути стаціонарний розчинний вузол або пункт із використанням засобів механізації виробничих процесів, спеціальні приміщення для приготування отруєних принад, спеціальні приміщення або майданчики на відкритому повітрі для протруєння насіння, склади для зберігання протруєного насіння, поле, теплиці, відкриті майданчики або спеціальні приміщення для обробки сільськогосподарських тварин, птиці

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Приготування робочих розчинів і сумішей

2.1.1. До початку приготування робочого розчину або сумішей перевірте відповідність препаратів їхньому найменуванню й призначенню.

2.1.2. Перед початком роботи огляньте робоче місце, переконайтесь, що у робочій зоні відсутні сторонні особи, тварини, непотрібні машини й механізми, проїзди й проходи вільні, небезпечні місця (ями, колодязі тощо) огороженні, а територія не захаращена сторонніми предметами, тарою тощо.

2.1.3. Огляньте обладнання, переконайтесь у наявності огорожень приводів і обертових частин машин і механізмів.

2.1.4. Перевірте наявність та справність засобів механізації для приготування робочих розчинів пестицидів і заправки обприскувачів (насоси, мішалки, герметичні ємкості, шланги, помпи).

2.1.5. Переконайтесь в герметичності з'єднань магістралей у машинах, що використовуються для приготування робочих розчинів і сумішей. Через з'єднання не повинно бути просочувань та крапле падінь рідини.

2.1.6. На машинах, які працюють під тиском, перевірте справність манометрів. На манометрі повинна бути пломба або клеймо з датою перевірки, скло повинно бути цілим, на шкалі повинна бути червона риска або припаяна до корпусу металева пластинка червоного кольору, яка показує дозволений тиск, стрілка манометра повинна повертатися в нульове положення при з'єднанні внутрішньої

порожнини приладу з атмосферою, переконайтесь, що строк їх чергової перевірки не минув.

2.1.7. Перевірте наявність і надійність контакту заземлюючого проводу електрифікованих машин і обладнання.

2.2. Ручне обприскування рослин

2..2.1. Ознайомтесь із характеристиками пестицидів і агрехімікатів, що вносяться, особливостями їхньої дії на організм людини.

2.2.2. Перед обприскуванням ранцевою апаратурою перевірте технічний стан апаратури згідно з інструкцією заводу-виробника.

Проведіть випробування обприскувачів водою,

2.2.3. Огляньте манометр. Переконайтесь, що він справний. На приладі повинна бути пломба або клеймо з датою перевірки, скло повинно бути цілим, на шкалі повинна бути червона риска або припаяна до корпусу металева пластинка червоного кольору, яка показує дозволений тиск, стрілка манометра повинна повертатися в нульове положення при з'єднанні внутрішньої порожнини приладу з атмосферою.

2.2.4. Перевірте справність ручного насоса (ежектора) для заповнення резервуара обприскувача рідкими пестицидами шляхом пробного перекачування чистою водою.

2.3. Приготування й застосування отруєних принад

2.3.1. Перед приготуванням отруєних принад у приміщеннях перевірте наявність і справність тяги у витяжній шафі.

2.3.2. Стационарний агрегат для приготування суміші приведіть у робочий стан згідно з інструкцією заводу-виробника. Перевірте наявність та справність захисних огорожень, справність робочих органів.

2.3.3. Огляньте засоби індивідуального захисту, переконайтесь, що вони справні і відповідають вашому розміру.

2.3.4. Перед розкладанням отруєних принад перевірте наявність і справність дозуючих мірок (ложечок, кухликів, тощо).

2.3.5. Перевірте справність спеціальних змішувачів або пристройів, наявність паперових чи поліетиленових мішечків.

2.4. Протруювання й зберігання протруєного насіння

2.4.1. Перевірте робоче місце. Протруювання повинно проводитись у спеціально призначених приміщеннях (складах, механізованих протруювальних пунктах) при наявності в них вентиляції, або на огорожених відкритих спеціальних майданчиках, в дощову погоду - під навісом. На робочому місці повинні бути: машина для протруювання, інвентар для зважування (дозування) пестицидів, машина для зашивання мішків.

2.4.2. Перевірте наявність і справність транспортерів подачі отрутохімікатів до протруювальної машини, наявність інвентарю для зважування (дозування) пестицидів, а також засоби для знешкодження пестицидів (вода для технічних цілей, хлорне вапно і марганцево кислий калій).

2.4.3. Перед початком роботи перевірте технічний стан машин і агрегатів для протруювання зерна пестицидами (АПЗ-10, АПС- 4А, ПСШ-5, ПС-10 А, КПС-10 "Мобітокс - Супер" тощо): герметичність з'єднувальних шлангів і ємкостей, стан ежектора на резервуарі. Усуньте виявлені недоліки, відрегулюйте норму витрати пестицидів і зволожуючої рідини.

2.4.4. Встановіть протруювач у відповідності з напрямом вітру, незалежно від характеру і стану місця його розташування на відкритому майданчику.

2.4.5. Перевірте наявність та справність спеціальних пристосувань (лопаток, чистиків тощо).

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Приготування робочих розчинів і сумішей

3.1.1. Робочі розчини готуйте на спеціальних розчинних вузлах або пунктах із використанням засобів механізації виробничих процесів і під контролем спеціалістів. На пунктах необхідно мати: апаратуру для приготування робочих розчинів, резервуари з водою, баки з герметичними кришками і пристрої для наповнення резервуарів обприскувача (насос, ежектор, шланги), вагу, дрібний інвентар, метеорологічні прилади, а також аптечку, мило, рушник, умивальник.

3.1.2. Кількість препаратів, які знаходяться на майданчику, не повинні перевищувати норму одноденного використання. Крім тари з препаратами, на майданчику повинні знаходитися ємкості з водою та гашеним вапном .

3.1.3. Не допускайте сторонніх осіб у місця приготування робочих розчинів і сумішей пестицидів, рідких комплексних агрохімікатів і хімічних консервантів і в місця їхнього внесення.

3.1.4. Для приготування робочих розчинів пестицидів, агрохімікатів використовуйте пересувні агрегати або стаціонарні станції для заправки типу СЗС-10. Не допускайте приготування робочих розчинів пестицидів вручну.

3.1.5. Під час заповнення резервуарів обприскувачів і обпилювачів знаходиться з навітряного боку. Не допускайте попадання пестицидів на взуття, одяг і відкриті частини тіла. При випадковому попаданні пестициду на відкриті частини тіла терміново видаліть його за допомогою ватних тампонів, а потім ці місця промийте мильною водою.

3.1.6. Для приготування розчинів консервантів у приймальний бак (ємкість) спочатку наливіте воду, і тільки потім, добавте необхідну кількість консерванту . У протилежному випадку можливі опіки, отруєння.

3.1.7. Не проводьте ремонт і регулювання апаратури при наявності в ній пестицидів. Ремонтні роботи виконуйте при зупинці всіх механізмів з обов'язковим застосуванням засобів індивідуального захисту. Під час роботи механізмів не

підтягуйте болтів, сальників, ущільнень, хомутів, магістралей, ланцюгів тощо.

3.1.8. Не відкривайте люки й кришки бункерів і резервуарів, які знаходяться під тиском, не розкривайте нагнітальні клапани насосів, запобіжні й редукційні клапани, не вигвинчуйте манометри.

3.1.9. Не залишайте без охорони пестициди або приготовлені з них робочі розчини.

3.2. Ручне обприскування рослин.

3.2.1. Під час хімічної обробки сільськогосподарських культур ранцевою апаратурою, знаходьтесь із підвіряного боку з розрахунком виключення попадання пестицидів у зону дихання працюючих. Витримуйте віддаль між працюючими не менше 10 метрів і обробляйте ділянку в одному напрямку.

3.2.2. Заповнюйте резервуар обприскувача за допомогою насоса (ежектора) через фільтр не більше як на 85-90% його об'єму.

3.2.3. При роботі слідкуйте за показаннями манометра. Підтримуйте тиск системи в межах, вказаних в технічному паспорті апарату.

3.2.4. Перед прочисткою розбризкувача зрівняйте тиск усередині резервуара обприскувача з атмосферним шляхом відкриття контрольної пробки або інших пристройів, що дозволяють з'єднати внутрішню порожнину резервуара з атмосферою. Під час прочищення розбризкувача направляйте сопло в бік від себе.

3.2.5. Не носіть у кишенях пакети й флакони з пестицидами, не працюйте в самоті.

3.2.6. Не використовуйте ранцеву апаратуру й інші прилади хімічного захисту для інших господарських потреб.

3.2.7. Не проводьте обприскування пестицидами рослин ранцевою апаратурою при швидкості вітру понад 3 м/с.

3.3. Приготування й застосування отруєних принад

3.3.1. Отруєні принади готуйте у спеціальному виділеному приміщенні, обладнаному витяжною шафою, із цементною або покритою керамічною плиткою підлогою, або на майданчиках із твердим покриттям на відкритому повітрі.

3.3.2. В польових умовах поблизу майданчика повинен бути навіс або намет для зберігання засобів індивідуального захисту, умивальник і шафка для мила і рушників. Питна вода повинна знаходитись у спеціальному бачку з краном і кришкою, закритою на замок.

3.3.3. Готуйте отруєні принади у спеціальних змішувачах або у пристосуваннях. Зсипайте принади в паперові або поліетиленові мішки з написом "ОТРУТНЕ" або "ПРОТРУЄНО".

3.3.4. При виготовленні приманок на польових майданчиках ставайте з підвіряного боку: отруйний пил, пара й гази при цьому повинні відноситися у протилежний бік.

3.3.5. При розкиданні або розкладанні принад вручну використовуйте дозуючі мірки (ложечки, кухлики тощо).

3.3.6. Не застосовуйте родентициди у принадах:

- на території заповідників і навколо них у межах установлених охоронних зон;
- в період весняного перельоту водоплавної птиці і на шляхах їхнього масового перельоту.

3.3.7. Невикористані лишки отруєних принад здайте під розписку на склад зберігання пестицидів. Випадково розсипану принаду (при виготовленні або при транспортуванні) або її рештки, непридатні для подальшого використання, спаліть у ямі, попередньо обливши пальним, і закопайте.

3.3.9. Після закінчення робіт майданчик для приготування отруєних принад без

твірного покриття перекопайте на глибину не менше 25 см з обертанням пласта. Перекопану поверхню засипте гашеним вапном. Майданчик із твердим покриттям ретельно очистіть від розсипаної принади або пестициду і помийте 2% розчином кальцинованої соди або 5% розчином гашеного вапна, а потім водою.

3.3.10. У перервах при приготуванні й застосуванні отруєних принад обов'язково помийте руки й обличчя мілом, рот прополоскіть чистою водою.

3.4. Протруєння й зберігання протруєного насіння.

3.4.1. При розміщенні протруювача насіння у приміщення перед початком робіт включіть місцеву й загальну припливно-витяжну вентиляцію.

3.4.2. Насіння протруйте тільки на справних агрегатах і в машинах заводського виробництва (АПЗ-10, АПС-4 А, ПС-10, ПСШ-5, "Мобитокс-Супер", "Гуматокс С" тощо), які виключають вібрацію й розпилювання пестицидів в атмосферу. Не протруйте насіння шляхом ручного перелопачування й перемішування.

3.4.3. У випадку зависання насіння або пестицидів із плівкоутворюючими препаратами в бункерах зупиніть протруювач і за допомогою спеціальних лопаток усуńтьте зависання.

3.4.4. Постійно слідкуйте за роботою зерноавантажувача, не допускайте перевантаження бункера протруювача насінням, дотримуйтесь пропорції насіння і робочого розчину, що подаються у змішувальний барабан.

3.4.5. Не допускайте відведення змивних вод у водойми без попереднього знешкодження.

3.4.6. Здійснюйте вологе протруєння посівного матеріалу з використанням плівкоутворюючих препаратів. Не допускайте сухого протруєння.

3.4.7. Протруєне насіння затаруйте в мішки (щільна тканина, паперові або поліетиленові).

3.4.8. Не використовуйте протруєне зерно для харчових цілей, на годівлю домашнім тваринам і птиці, не промивайте, не провітрюйте, не очищайте від пестицидів, а також не змішуйте його з не протруєним.

3.4.9. Завантаження протруєного насіння проводьте тільки в щільно пригнані до вивантажувальних устроїв мішки з міцних, непроникних для пестицидів матеріалів або завантажувачі сівалок. На мішках повинен бути напис стійкою фарбою "ОТРУТНЕ" або "ПРОТРУЄНО".

3.4.10. Не допускайте пересипання розфасованого протруєного насіння в іншу тару.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. При позмінній роботі передайте залишки пестицидів, арохімікатів наступній зміні. Зробіть про це запис у книзі обліку. Не залишайте протравлене насіння без охорони. Після закінчення робіт здайте залишки пестицидів на склад, а також зробіть запис у книзі обліку й видатку.

4.2. Знешкодьте приміщення та майданчик, де виконувались роботи, а також обладнання, апаратуру, інструмент, транспорт і тару.

4.3. Знешкодження виконуйте з використанням засобів індивідуального захисту на спеціально обладнаних майданчиках на відкритому повітрі або у приміщеннях, які мають витяжну вентиляцію з механічним спонуканням.

4.4. Під час прибирання приміщень, забруднених пестицидами, користуйтесь розчином кальцинованої соди (200 г соди на відро води), потім 10% розчином хлорного вапна.

4.5. Ділянки землі, які забруднені пестицидами, знешкоджуйте хлорним вапном з

обов'язковим переорюванням або перекопуванням.

4.6. Тару з-під пестицидів та агрохімікатів, яка звільнилась, здайте на склад з подальшим вирішенням питання щодо її знешкодження, повторного використання за призначенням

4.7. Засоби індивідуального захисту знімайте в такій послідовності: не знімаючи з рук, вимийте гумові рукавички в 3-5% розчині кальцинованої соди або у розчині вапняного молока і обмийте їх водою, після чого зніміть чоботи, комбінезон, (очистіть його від пилу шляхом струшування або вибивання), зніміть захисні окуляри і респіратор. Повторно промийте гумові рукавички, не знімаючи з рук, у знешкоджувальному розчині, а потім у воді і зніміть їх.

4.8. Промийте гумову частину респіратора (протигаза) теплою водою з милом, продезінфікуйте ватним тампоном, змоченим у спирті або 0,5% розчині марганцевокислого калію, потім ще раз обмийте в чистій воді і висушіть при температурі 30-35° С

4.9. Приведіть у порядок спецодяг і засоби індивідуального захисту, здайте їх на зберігання.

4.10. Прополосіть порожнину рота і носа, помийте руки й обличчя теплою водою з милом, при можливості прийміть душ.

4.11. Не зберігайте засоби індивідуального захисту в одному приміщенні з пестицидами.

4.12. Повідомте керівника робіт про виявлені недоліки помічені у процесі роботи і вжиті заходи до їх усунення.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Під час роботи з пестицидами і консервантами при з'явленні тріщин у ємкостях, резервуарах, трубопроводах, пошкодженні гумових шлангів, порушенні герметичності, виключіть насос і двигун зміщувального апарату.

Якщо усунути несправність власними силами не можете, повідомте керівника робіт.

Розлиті на землю пестициди, консерванти обробіть хлорним вапном і перекопайте.

5.2. Якщо під час роботи з пестицидами, агрохімікатами й консервантами трапилось порушення захисних властивостей засобів захисту органів дихання, терміново зупиніть обладнання, вийдіть із зони проведення хімічних робіт.

5.3. При виникненні пожежі викличте пожежну команду, повідомте керівництво і приступіть до ліквідації осередку загорання згідно з інструкції про заходи пожежної безпеки.

5.4. При виникненні пожежі у виробничому приміщенні, відключіть систему вентиляції, повідомте пожежну охорону, керівника робіт і прийміть участь в ліквідації пожежі.

5.5. Під час гасіння пожежі вилучіть із зони можливого попадання води пестициди, взаємодія з водою яких недопустима (фосфід цинку тощо), або, в крайньому випадку, закрийте брезентом, засипте піском, землею.

5.6. Особливих заходів дотримуйтесь під час гасіння пестицидів, які затарені в металеві бочки, барабани, каністри, які від надмірного тиску при підвищенні температури, можуть вибухнути, розлитися на великі відстані.

5.7. Гасіння локальних вогнищ загорання пестицидів виконуйте у протигазах із коробками, які мають фільтр.

5.8. Аміачну селітру, що загорілась на складі, гасіть великою кількістю води у протигазах із коробками марки "В" і "М".

5.9. При появі напруги на металевих частинах машин, обладнанні у складах або

приміщеннях необхідно припинити роботу (відключити їх) і повідомити про це чергового електрика або керівника робіт.

6. Відповіальність за порушення вимог інструкції з охорони праці

Якщо під час виконання робіт трапилася подія (надзвичайна ситуація, що призвела до травмування на виробництві) пов'язана з безпекою життєдіяльності, тощо керівник структурного підрозділу коледжу, працівник, зобов'язаний негайно проінформувати про випадок свого безпосередньо керівника, для подальшого термінового інформування про надзвичайну ситуацію адміністрацію коледжу та керівника підрозділу з охорони праці для відповідного реагування.

6.1. При порушенні правил та вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності з особами, що допустили порушення, керівник структурного підрозділу забезпечує повторне вивчення працівником (ками) цієї інструкції та проводиться повторний позаплановий інструктаж (бесіда) із працівником.

6.2. За порушення вимог інструкції з ОП та БЖД, в залежності від важкості та наслідків, особи з вини яких виникла надзвичайна ситуація можуть бути притягнуті до дисциплінарної адміністративної, матеріальної або кримінальної відповіальності у встановленому діючим законодавством порядку.

6.3. Дисциплінарна відповіальність полягає в оголошенні зауважень, письмової догани, суворої догани, які оголошуються наказом директора коледжу за результатами розслідування.

6.4. Адміністративна відповіальність може передбачати накладення штрафу та стягнення його через бухгалтерію коледжу. Таке право надано виключно інспекторам Держохоронпраці, що проводять розслідування.

6.5. Матеріальна відповіальність полягає у відшкодуванні збитків особами, з вини яких трапилось руйнування, аварії, знищення матеріальних цінностей, машин, обладнання. Сюди ж відносяться збитки від травматизму. Матеріальне відшкодування проводиться за висновками розслідування інспекторами Держохоронпраці, правоохранними органами у встановленому законодавством порядку.

6.6. Кримінальна відповіальність здійснюється виключно правоохранними органами відповідного до чинного законодавства України.

(посада керівника підрозділу (кабінету) — розробника)

(підпис)

(ім'я, прізвище)

Візи:

Інженер з охорони праці _____
(підпис)

Тамара ЧЕПІГА

(ім'я, прізвище)

Юрисконсульт _____
(підпис)

В'ячеслав МАРИЩУК
(ім'я, прізвище)

* У разі потреби інструкцію узгоджують з іншими уповноваженими службами, підрозділами і посадовими особами підприємства, перелік яких визначає керівник підрозділу з охорони праці коледжу.